

3
3
BELLUS HOMO

ET

ACADEMICUS.

RECITARUNT IN

Theatro *Sheldoniano*

APUD

COMITIA OXONIENSIA

MDCCXXXIII,

LODOVICUS LANGTON,
ET
THOMAS BABER, } Collegii Div. Magd. Commenfales.

ACCEDIT

ORATIO

Petri Francisci Courayer, S. T. P.

HABITA IN

IISDEM COMITIIS,

Quint. Id. Julii.

LONDINI,

Prostant venales, apud J. WILFORD, ad Insignia *Trium Iridum Auratarum*
pone *Capitulum Paulinum*. MDCCXXXIII.

Pret. 1 s.

BELLUS HOMO

ACADEMICUS

Theatro Sheldoniano

COMITATU GLOUCESTRIÆ

MDCCLXXII

Profratibus et Sociis
Theatro Sheldoniano

ACCEDIT

ORATIO

Profratibus et Sociis
Theatro Sheldoniano

IN SENATU

LONDINA

Profratibus et Sociis
Theatro Sheldoniano

Profratibus et Sociis

BELLUS HOMO

ET

ACADEMICUS.

BELLUS.

USQUE adeò infano juvat indulgere labori ?
Quin, age, mitte logos cassos, nugæque Scholarum;
Exue Philosophum, tetricamque exponito frontem.

ACAD.

Hem, mihin' hæc ? Studiis quis garrulus obstrepat Hospes ?
O faciem agnosco — Charissime *Cottile*, salve.
Sed cute tam nitidâ, incessuque habituque decorus,
Tam lepidò talos à vertice Bellus ad imos,
Unde redis ?

BELL.

Lustravi orbis, dulcissime rerum,
Omne latus, mores hominum speculatus & urbes,
Quà Tagus auricomas effert super æthera turres
Et Cycladas rapido Ganges interluit æstu;
Nec, bene si novi me, callet acutior ullus
Flumina terrarumque situs.

ACAD.

Fortasse, Puellis
Judicibus, queis ficta placent miracula rerum:
Parciùs ista Togæ tamen obtrudenda memento.

BELL.

Sin plaudant mihi Cirrati, laudetque lepores
 Turba Puellaris, Pulli gregis invida fanna
 Vellicet, atque istud nasutum scomma Sophorum:
 Hoc juvat & melli est.

ACAD.

Sed, dic age, Quid tibi visa
 Gallia, quid Latium potius memorabile pandit,
 Artis amans nutrixque? Quid Æra & Marmora censes,
 Heroum Monumenta, Triumphalesque Columnas,
 Picturas, Pluteosque, antiquæ laudis & artis?

BELL.

Scilicet Armigeris vacat explorare vetusta
 Rudera, deciduasque artes! Ea cura fatigat
 Quos non res angusta vetat, non Tutor iniquus,
 Pelliculam curare, meri somnique benignos.
 Multa Italûm fateor non inconcinna videbam,
 Quæ nitida artisque ostentant simulacra recentis.
 Sed recolo indignans curtæ quæ frivola mercis,
 Dimidias statuas, & prisca numismata, jactant:
 Effigiem ante alias, oculis nasoque carentem,
 Si memini bene, CÆSAREAM —
 Delicias Domini, quam verò, ærugine putri
 Squalentem, peream si forcipe sesquipedali
 Attigerim.

ACAD.

Et quæ tanta Italos tibi causa videndi,
 Cui veneranda vetustatis miracula sordent?

BELL.

BELL.

Ridiculæ potiùs nugæ, sed non adeò omnis
 Effusus labor est, nec me mea cura fefellit.
 Quæ sola in votis fuerant, juvenesque politos,
 Invitare solent delectamenta, canoris
 Fabellis Italûm Larvatorumque chorëis
 Intereram.

ACAD.

Egregiusque adeò pro Judice morum
 Formarum spectator adest!

BELL.

Ibi membra movere

Molliùs, invidetque quod HANDELIi concentus,
 Edidici, varia argutæ modulamina vocis.
 Sed me præ reliquis dulci novitate tenebat
 Gallia, gnara dapum, & cultûs fœcunda politi.
 O mores lepidos, lusus, cœnasque Deorum!
 Suaviter hîc Talis, Cyathis, Choreisque vacanti
 O quàm blanda mihi, quàm mellea defluit ætas!
 Concinno hinc tunicam fectus de more, repexi
 Hinc refluas de fronte comas, hinc totus ad unguem
 Factus homo, Nymphas inter molli eliquo voce
 Versiculum fòrs dimidium, argutumve leporem.
 Muneris & totum est vestrî, ornatissima tellus,
 Quòd placeam, & certum est me perplacuisse Puellis;
 Quòd me depereant, quas expugnare decenni
 Obsidio vobis haud concessere Camœnæ,
 Haud Logicæ technæ, nodosæ haud illius artes —
 Quis fuit? O teneo Nomen — Py — Pythagogoræ.

B

ACAD.

ACAD.

Pulcrum operæ pretium ! post tædia longa viarum
 Exhaustosque maris casus, multâ induis arte
 Quicquid ridendum est, aptus conviva Puellis ;
 Pollicitus meliora tuis : non iste Solonem
 Impulit aut Ciceronem animus, veneranda Sophorum
 Lumina, natales mutare, alioque calentes
 Sole sequi terras ; exculto hinc Roma superbit
 Eloquio pollens ; hinc exornantur Athenæ ;
 Moribus hinc vitæ præcepta haurire nepotum
 Sæcla scient ventura.

BELL.

Satis fortassis Athenis

Arridere isti poterant, rigidove popello
 Romulidûm, nec nostrî adeò sum fautor ineptus
 Ut non hoc fatear ; sed dispereat malè totus
 Grex veterum, redeant omnes licèt, horridus Ordo,
 Futile nescio quid ructans, nugasque sonoras,
 Emoriar si, natus ego melioribus annis,
 Tantilli digitos inter pulvisculi haberem.
 Barbatos pueros, quos Rusticus audiat iste,
 Quem non expoliit Parisinæ lima Palæstræ,
 Exemplar morum !

ACAD.

Vitiis imitabile quantis,

Ingeniosum adeò pubem elimare sequacem,
 Ut præter rutilas, fragmenta exilia, nugas
 Nil superet ! Bene me finxit Natura pusilli
 Exiguique animi, vanam averfantis opellam

Stultitiæ

Stultitiæ ingenuæ. Sin garrulitate procaci,
 Ridiculè lepidò incesſu, pannisque venuſtis,
 Captarem plauſus inhiantisque ora popelli,
 En mihi, mutato cœlo quod tu petis, hîc eſt:
 Eſt ubicunq; ſalit reſilitque in fune trementi
 Schœnobates; ſeu geſticulans manibus pedibuſque
 Laſcivit variè Puparum mobile lignum,
 Non ſua verba loquens. Quin partâ laude fruaris
 Egregius fatuus; potius me ſub Lare parvo
 Occluſum, & ſtudiis florentem nobilis otî,
 Purè tranquillet fallentis ſemita vitæ.

BELL.

Non equidem invideo; at Juvenum deliria miror,
 Parca utcunq; animis Natura indulſerit ignem,
 Quos non alloquio fociiſque carere culullis
 Pœnitet, affiduifque ſuper pallescere chartis,
 Indiſto ventri bello, niſi dente fatigant
 Unguem avido arroſum, miſeros extundere verſus
 Soliciti. — Et quorſum hæc molimina? nempe ſenescit
 Grex miſer in curis, ſtatuâ taciturnior ipſâ,
 Ludibrium populi aut fallit, ſine laude lateſcens,
 Indocilis rerum, niſi quas anguſta repandit
 Clauſtra Laris proprii.

ACAD.

At generoſos parce procaci
 Scommate non æquus Cenſor perſtringere mores.
 Non magis his aliena malis, aut purior uſquam
 Vita agitur; ſtudiis curæ eſt ante omnia mentem
 Excolere ingenuis; ſed non ita totus in hoc ſum,

Quin

Quin vacet alternæ ad libitum indulgere quieti,
 Seu placeat sylvas inter reptare salubres,
 Seu modicos inter cyathos humescere, mulcensque
 Innocuo lusu, aut lepido sermone sodales
 Ducere sollicitæ jucunda oblivia vitæ.
 Nec refert quantilla tenent nos tecta; latefcens
 Tutiùs hîc Lare sub parvo præcurro viarum
 Tædia longarum, pelagique pericula passos;
 Dum mihi depictos pandit revolubilis orbis
 Terrasque tractusque maris, disjunctaque longè
 Saxa per & montes me raptat amabilis error.

Hîc quoque, quod frustra est alienis quærere terris,
 Aërias tentare domos, cœlique meatus
 Observare sequaci animo datur, indice Chartâ.
 Quòd si Naturæ cæcos penetrare recessus,
 Et rerum causas libet indagare latentes,
 Quicquid jactat Arabs, Italusve, aut decolor Indus,
 Herbarumque Virens, & gemmarum Lucidus ordo,
 Reptiliumque, aviumque, infuetaque monstra ferarum,
 Hîc uno intuitu, innocuoque timore videntur.

O fortunatos nimium, sua si bona nôrint,
 Purior irriguis quos Isis perluit undis,
 OXONIDAS, quos nulla suas terra invidet artes,
 Queis totos, cæcis non sponte exuta latebris,
 Expandit Natura sinus; victusque labore
 Ingenioque, ASHMOLE, tuo in compendia mundus
 Mira redit, patiturque angusto in limite claudi.
 Hispalis, Escuriæque, suis sacra mœnia Musis,
 Et Vaticani fileat miracula Roma:
 BODLEIANA Domus caput altiùs inserit astris,

Dives

Dives opum variarum, aliumque Helicon repandit,
 Palantes socians Mufas, quâ scrinia libris
 Evolvens fœta omnigenis studiosa Juventus
 Colloquio potitur veterum, & commercia linguæ
 Multiplicis colit, in terris peregrina paternis
 Undique componens, quæ mox depromere possit.

Sic crudas Bombyx telas induta superbit;
 At citò, deductum fuerit cùm textile filum,
 In flores abit & fructus, fylvasque virentes;
 Aut Musâ potior, fidos enarrat amores,
 Fœmineâ in miras variabilis arte figuras.

Dives opus varium, alioquin libellus respondit
Palmarum facies Mithras, quae faciem libellus
Evolutus facies omnis generis libellus juvenis
Colobus potius veterum, et communis linguae
Multiplex collis in terris peregrinis patet
Undique componens, quae mox deponit potest

Sic crudas Bonitatem totas indolis superat
At cito, deducit faciem eam totis libellis
In floris abis, et faciem, et faciem, et faciem
Aut Mithras potius, faciem, et faciem, et faciem

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

(II)

ORATIO

HABITA IN

Theatro Sheldoniano

APUD

OXONIENSES

A

PETRO FRANCISCO COURAYER, S. T. P.

Quint. Id. Julii M DCC XXXIII.

CUM de vestra in me Benevolentia, deque collato Doctoratus Gradu gratias acturus, ad Vos e Gallis scriberem, V. D. nondum de meo in Angliam secessu cogitans, vix mihi unquam pollicitus fuisset aliquando videre Vos, Vos alloqui, atque hic a Vobis haurire tum Doctrinae, tum Moderationis, lectiones, quas semper in Theologis colui, nollemque unquam a se invicem mutuò divelli. Verum quoniam aliter de mea forte actum est, & adoranda Divinae Providentiae dispositione jam mihi contingit versari inter Vos, Vobiscum miscere Colloquia, & tanquam unum e Vestris, immeritum licet, sedere ea in Academia, cujus Fama in omni Europâ, jam diu longè latèque sparsa est, vix me cohibere possum, quin gratuler mihi de Adversariorum meorum iniquitate & malevolentia, & Deo O. M. grati-

as ex corde agam, quòd favâ licèt tempestate jactatus, portum tandem invenerim, ubi dum alteram pro exilio Patriam Anglia mihi suppeditat, etiam Oxonia Vestra Purpuram suam, suos & honores mihi conferre non est dedignata. Æquum erat de tot vestris in me Meritis publicas referre gratias, V. D. & quanquam hoc officio jam olim, aliquâ ex parte, literis meis defunctus sim, puderèt me non citiùs eas vivâ Voce renovâsse,

*Si me Fata meis siviſſent ducere vitam
Auspiciis, & sponte meâ componere curas.*

Sed quòd per fortuitos rerum eventus, quos nec præſcire, nec corrigere, in meâ potestate fuit, huc uſque non licuit, illud nunc cum uſurâ compensare licèt, idque meâ fortunæ tribuo, quòd non alio ſucceſſu res de die in diem protracta ſit, niſi ut, in totius ferè Angliæ concuſſu, tot grati animi mei teſtes haberem, quot habetis hujus magnificentiffimæ Solennitatis & Spectatores & Admiratores; & publicè teſtatum facerem quot & quantæ mihi gratulandi cauſæ ſeſe mutuò offerunt. Non enim ſine intimo Animi ſenſu experior, quòd priſtinæ, & propè innatæ, Gallos inter & Anglos, Æmulationis, & quaſi Simultatis, obliti, me, non ut Gallum, non ut Æmulum, excepiftis; ſed cooptaſtis ut Socium, ſublevaſtis ut Hoſpitem, coluiſtis ut Amicum, complexi eſtis ut Fratrem.

GRATULOR itaque mihi, quòd eâ in Academiâ ſedeam, quæ, dum me tot, & tam inſignibus, Viris annumerat, me in partem Gloriæ eorum aſſumit; ut jam, Tenuitatis meæ velut oblitus, aliorum Meritis reſplendeam, cùm meis non poſſem. Gratulor mihi quòd, adjunctus tot omniginæ Eruditionis hominibus, ibi tot Magiſtros ferè reperiam, quot Academia fovet Alumnos, & Socios. Gratulor mihi, quòd eam in Societatem cooptatus ſim, in quâ ſine Licentiâ licet eſſe liberum, ſine Periculo veracem, ſine Præjudiciis doctum, ſine Superſtitione religioſum, ſine ſervitute Chriſtianum. Gratulor mihi, quòd eâ in Scholâ ſedeam, quæ tot inſignes Reipublicæ Magiſtratus, Legibus Defenſores, Principibus, Miniſtros, Eccleſiæ Paſtores, Chriſtianitati Aſſertores acerrimos miniſtravit. Gratulor, quòd eâ in Natione habitem, & eos inter Populos, qui, Jurium ſuorum ſimul & Officii ſui memores, obedientiam præſtant; dum ſervitutem odio habent; quique nunquam lubentiùs Principibus ſuis exhibent obſequium, quàm cùm Principes non tam exigere illud,

illud, quàm mereri, amant. Gratulor mihi, quòd sub eo Principe vivam, qui regere eligit magis quàm imperare; quique, ad optimorum Regum Exemplum, longè nobilius esse ducit Subditorum suorum & Libertatem defendere, & tueri, quàm opprimere. Gratulor mihi, quòd tantum debeam Munificentissimæ simul & Clementissimæ Reginae; quæ quò doctior, eò magis Doctrinam; quò religiosior, eò magis Virtutem remuneratur & fovet; quò potentior, eò magis Beneficentiam æstimat, & quantum in se est, in omnes refundit.

Eæ totidem sunt justissimæ mihi gratulandi Causæ, V. D. sed quas animo revolvere non possum, quin me admoneant quantum, & Angliæ & Oxoniæ vestræ, debeam, simulque quid mihi præstandum sit, ne Oxoniensi laureâ, quâ me, pro vestra humanitate, exornâstis, indignum me exhibeam. Ad tanti Muneris partes implendas tria potissimum mihi necessaria visa sunt; flagrans videlicet Veritatis Zelus, sincerum Religionis Studium, Animusque ad Pacem & Moderationem compositus, quo Theologus & Veritatem præferat omnibus, & Charitatem cum omnibus teneat.

Huc collimârunt omnia, quæ huc usque edidi in lucem, scripta; & eo solo Nomine commendanda videntur, si quid in eis commendatione dignum. Cùm enim Anglicanarum Ordinationum Defensionem in me suscepissem, nullus unquàm dubitavi, quin pertinacia præjudicia undique Veritati Adversarii opponerent, & quod præjudiciis pejus est, Vim & Artes adhiberent, quibus opprimerent eum, quem nequirent confutare. Hæc metuenda mihi esse noveram, Auditores, & ad tanti periculi aspectum, plures forsan conflictum, declinâssent, in quo nec vinci sine dedecore, nec vincere sine periculo, possent. Aggressus sum tamen. Timorem in me superavit Amor Veritatis; & licet, si fortunæ meæ & quieti consulere voluissem, tutius esse nossem tacere quàm scribere, puduit me tantæ pusillanimitatis, & ignaviæ. Pericula præsciveram, vidi impendentia, præsentia despexi, Patriam, Parentes, Amicos, & quod unicuique pretiosius est, Famam ipsam neglexi præ Veritate; quia, cum Senecâ judicavi, neminem plus æstimare virtutem, neminem magis illi esse devotum, quàm qui boni Viri Famam perdere mallet, ne Conscientiam perderet. Hoc primum Theologi Munus & Officium, sed non unicum. Ut quid enim tantum pro Veritate zelum ostentaret, nisi simul eum Religioni promovendæ

vendae inservire faciat; eò enim temporis infelicitè devenimus, quo, sub pretioso Libertatis nomine, quisque sibi licitum putat omnem Religionis sensum aut evellere, aut deridere. Sed quò Libertatis Nomen sanctius est, eò periculosior intemperans ejus Abusus.

DUM quidam Servituti se tantum subducere velle profitentur, Confusionem & Licentiam ubique disseminant. Religionem vellunt absque Ministris, Societatem sine Præpositis, Leges sine Obedientiâ, Regulas sine Praxi. Auctoritas omnis pro Tyrannide, Disciplina pro Servitute, Ceremoniæ & Usus pro totidem Superstitionibus æstimantur. Liberum se non putat hoc hominum genus, nisi omnem Superiorum, & Legum, Auctoritatem abjiciant. Si quid ultra Legis Naturæ rudimenta perfectius & necessarium præscribunt Evangelica scripta, ea tanquam Politica astutorum hominum Commenta, continendis populis potius, quàm moribus informandis ficta, traducere non erubescunt. Antiquæ & purioris Ecclesiæ observantias, quæ quanquam nec sint Virtus ipsa, nec ita essentielles sint ut sine ipsis Religiosum esse non liceat, tamen Religioni & Virtuti muniendæ utiles sunt, quasi totidem Superstitiones oblatrant; Religionis Naturalis Officia, quæ certè sancta sunt & justa, ambitiosè non extollunt, nisi ut penitus elevent puriora Religionis Christianæ supplementa, quorum Perfectionem & Æquitatem ne ipsi quidem Christianitatis Adversarii audent diffiteri.

TANDEM, ut verbo rem concludam, omnia destruunt, nihil superædificant; Religionem aut sibi pro libidine fingunt, aut omnem æquè respuunt; Virtutem loquuntur, at omnia funditus Media Virtutis tollunt; alterius Vitæ fidem enervant, aut viam adeò dilatant, ut quisque omnia sibi indulgere licitum putet, modò sine periculo, aut dedecore possit suis laxare frænum Cupiditatibus. Contra hanc immanem Vivendi & Docendi rationem mutum esse Theologum non licet; sibi que dictum æstimare debet, quod olim Isaia Dominus, *Clama, ne cesses, quasi tubâ exalta Vocem tuam, & annuncia populo meo scelera eorum, & domui Jacob peccata eorum.* Quod ad Religionis tutamentum & Universitatis vestræ decus jam nonnulli ex vobis gloriosè & abundè præstiterint, id gratulor Vobis & Academiæ, V.D. &, tanquam in partem Gloriæ vestræ assumptum, dum me in Socium cooptastis, finite me iterum atque iterum hortari Vos novis conatibus in dies tantum opus consummare,

mare, novosque pristinis addere triumphos, quibus dum Religionis Christianæ res promovebitis, Vos ipsos & Academiam nostram Posteritati commendabitis, & Orbi Christiano.

NIHIL magis certè ad Theologi Officium simul & Commendationem pertinet, quàm sincerum illud Religionis studium: Sed, quod adjunctum simul habere debet animum ad Pacem & Moderationem compositum; ne scilicet ex intemperanti zelo Schisma exoriat, & dum quisque vult aut Fidem imperare, aut in rebus non necessariis jugum imponere, Societas in tot partes defiliat, quot erunt homines & sententiæ. Non ita sanè *didicimus Christum*, neque hoc à patribus nostris edocti sumus.

ANTE ea quippe calamitosa tempora, quibus sub Corruptione & Ignorantiâ Religio velut oppressa jacere cœpit, nihil prius in Votis habuerunt Christiani quàm Charitatem inter omnes fovere, & si quos fortè per infirmitatem aut non omnia intelligere, aut à vero aliquantulum deviare contingeret, eos aut amica persuasione revocare, aut Christianâ Mansuetudine tolerare, sui esse officii judicabant. Noverant enim Religionem prædicari debere, non juberi; nec Evangelii Dispensatoribus commissum esse cogere homines ad Veritatem, sed adducere Carceres, Exilia, Supplicia, Mortemque non convincendis hominibus, sed sceleribus expiandis, leges deputaverant. Ferrum & Flamma Veritati propagandæ nunquam opportuna visa sunt, nisi postquam Evangelii prædicatores, propter adulteratam figmentorum humanorum admixtione Veritatem, sui Ministerii efficaciam diffidere cœperunt. Suae virtutis conscia Veritas non vim exigit, sed mentem bene affectam & attentam. Quod Veritas non potest, Vis nunquam efficiet; aut si quid possit, ad id tantum valet, ut hominem faciat non Fidelem, sed Hypocritam; non Religiosum, sed Impium.

HANC à primævis Ecclesiæ Christianæ Doctoribus, Tertulliano scilicet, Lactantio, Athanasio, & omnibus aliis traditam Doctrinam, sed à postremis penitus desertam, vel etiam ad Religionis dedecus impugnata, cum gaudio in Academiâ vestrâ reviviscentem & videmus & gratulamur. Nullibi enim melius, quàm in Angliâ, quisque discere potest eam animi Moderationem; eamque præ cæteris ego ipse expertus sum, quem, vel etiam in nonnullis dissidentem, non modò non averfati estis, sed & benigne

nigné excepistis; quid dico, excepistis? imo & coluistis, & quantum in vobis erat, omni benevolentia & humanitate cumulastis. Utinam ad illud Exemplum saperent è nostris, qui tam turpiter cæco suo zelo indulgent, ut *obsequium se putent præstare Deo*, dum aut diris devovent eos, qui vel minimè ab eis dissentiunt, aut eos inhumaniter vexant. Non diu duraret luctuosum illud schisma, quod Ecclesiam Christi tanto animarum dispendio dilacerat; & quod tam ardentibus votis sæpius precati sumus, *cito fieret unum Ovile & unus Pastor.*

Ad me certè quod attinet, V. D. conabor pro viribus meis in hac parte Vestigiis vestris insistere; & quanquam ex animo optem, ut omnes in Christo eadem sentiamus, nec ulla sit inter nos aut Animorum aut Opinionum dissensio; quia tamen vix unquam id sperari potest, nihil melius ad propositum mihi præscribere possum cum Augustino, quàm ut, modò sit in Necessariis Unitas, sit quoque in non Necessariis Libertas, & in omnibus Charitas. Nemo enim, juxta Apostolum, judicare debet alienum servum. *Domino suo stat aut cadit; & quis ego sum qui judicem fratrem meum?*

Absit hoc à me, Auditores, & siquidem humanum est errare, falli, decipi, hoc à nobis exigit Charitas, quæ *benigna & patientis est*, quæque, juxta Apostolum, *non æmulatur, non inflatur, non agit superbè, ut alter alterius onera portantes adimpleamus Legem Christi*, & ad Veritatis zelum & amorem Virtutis, Pacis & Concordiæ studium adjungamus.

JAM quid mihi superest, V. D. nisi ut, postquam iterum atque iterum gratias egerim de tot vestris in me Meritis, orem Vos atque obtester, ne unquam desinatis eo me amore prosequi quo cœpistis, me consiliis vestris & monitis dirigere, Deumque O. M. precari, ut aut semper sincerè veritatem inquiram, aut, si unquam errare contingat, errores fateri non erubescam, nec alio fine Doctoralem lauream, quàm me ornastis, adeptus sim, nisi ut me exhibeam simul Virtutis & Pacis Discipulum, & Doctorem Veritatis?

F. L. N. I. S.

ERRATA.

- Pag. 6. ver. 8, 9. leg. Athenæ — Moribus;
 Ibid. ver. 20. leg. quantis;
 Pag. 7. ver. 20. leg. populi, fallit
 8. ver. 15. pro Quod leg. Quid
 Ibid. ver. 16. leg. latentes?
 Ibid. ver. 23. pro quos leg. quæis